

ב"ה

אוניברסיטת בר אילן
המחלקה למדעי המדינה
לימודי ב"א - תוכנית "אתגר"

תולדות המלחמה
דר' חנן (שורץ) שי
71-569-88, תשס"ז, סמסטרים א', ב', יום ו' - 0800 - 1000
hanansy@zahav.net.il, 0522784976

מטרת הקורס:

להעניק ללומד, באמצעות לימודם של אירועי מלחמה מכווננים, יכולת להבין את השפעתם של אירועים חברתיים, חברתיים והמצאות טכנולוגיות, על התפתחות המלחמה והאסטרטגיה הצבאית תוך מתן דגש ללחימה נגד טרור וגרילה.

דרישות הקורס:

נוכחות רצופה בשיעורים
עמידה במבחן מסכם על בסיס החומר הנלמד בכתה והנחיות קריאה קונקרטיות שתימסרנה מתוך החומר שמסומן ליד כל נושא לימוד.

מבנה המבחן: שתי שאלות פתוחות (לא "אמריקניות"):

- שאלת חובה (70 נקודות)
- שאלת בחירה (30 נקודות) מתוך 3-4 שאלות

נושאי הראשיים של הקורס:

נושאי מבוא

מהות המלחמה האנושית
זיוק הייאם, קיצור תולדות המלחמות, "מבוא למלחמה"
355.009 זוק. קצ תשמ"ב (227671)

הרכבי, מלחמה ואסטרטגיה, חלק ראשון, פרקים א, ב,
שמור מדעי-המדינה לפי הרכ.מל (139320)

Clauswewitz, On War, Book 1, Chapter 1
שמור מדעי המדינה לפי CLA (131168)

סיבות וטעמי המלחמה

הרכבי, מלחמה ואסטרטגיה, חלק ראשון, פרקים י"ב – ט"ו
שמור מדעי-המדינה לפי הרכ.מל (139320)

Clauswewitz, On War, Book 1, Chapter 2
שמור מדעי המדינה לפי CLA (131168)

ליאונרד אשלי, על המלחמה, פרק 1
שמור מדעי-המדינה לפי קלא.על (83061)

טיפוסים ארכיטיפיים של המלחמה האנושית
הרכבי, מלחמה ואסטרטגיה, חלק שני, פרק ח'
שמור מדעי-המדינה לפי הרכ.מל (139320)

פקוד ומנהיגות צבאית בתקופה שקדמה לתקופה המודרנית
קיגן, מסכת הפיקוד, מבוא, פרק 1
שמור מדעי-המדינה לפי קיג.מס (216390)

פרידריך הגדול, הוראות למצביאים, פרק 26
943.053 פרי.הו תשל"ט (20569)

עידני המלחמה

הלחימה בעולם העתיק ועידן לחימת הרגלים
הרכבי, מלחמה ואסטרטגיה, חלק ראשון, פרק ו', 1-2
שמוור מדעי-המדינה לפי הר.כ.מל (139320)

ז'וק הייאם, קיצור תולדות המלחמות, "הלוחמה ביוון העתיקה", "הלוחמה ברומי"
355.009 ז'וק.קצ תשמ"ב (227671)

פון פרידמן, 2500 שנות טקטיקה, הטקטיקה של היווני, הטקטיקה של הרומאים
אין

Hittle, The military Staff, chapter 1
355.331 HIT m (53889)

נפילתה של רומא, הפאודליזם ועידן הפרשות
הרכבי, מלחמה ואסטרטגיה, חלק ראשון, פרק ו', 3
שמוור מדעי-המדינה לפי הר.כ.מל (139320)

ז'וק הייאם, קיצור תולדות המלחמות, "עידן הפרשים"
355.009 ז'וק.קצ תשמ"ב (227671)

פון פרידמן, 2500 שנות טקטיקה, הטקטיקה של ימי הביניים
אין

המצאת נשק האש וקץ הפאודליזם
הרכבי, מלחמה ואסטרטגיה, חלק ראשון, פרק ו', 4
שמוור מדעי-המדינה לפי הר.כ.מל (139320)

ז'וק הייאם, קיצור תולדות המלחמות, "המעבר ממלחמה פאודלית"
355.009 ז'וק.קצ תשמ"ב (227671)

עידן הגילויים הימיים
ז'וק הייאם, קיצור תולדות המלחמות, "תמורות בלוחמה הימית"
355.009 ז'וק.קצ תשמ"ב (227671)

ז'וק הייאם, קיצור תולדות המלחמות, "המלחמה במאה ה-17"
355.009 ז'וק.קצ תשמ"ב (227671)

המלחמה במאה ה-18 - מלחמת "שבע השנים"
ז'וק הייאם, קיצור תולדות המלחמות, "המלחמה במאה ה-18"
355.009 ז'וק.קצ תשמ"ב (227671)

Hittle, The military Staff, chapter 4
355.331 HIT m (53889)

פרידריך הגדול הפרוסי כמבשר העידן הנפולאוני
הרכבי, מלחמה ואסטרטגיה, חלק ראשון, פרק ו', 5
שמוור מדעי-המדינה לפי הר.כ.מל (139320)

פון פרידמן, 2500 שנות טקטיקה, הטקטיקה של הזמן החדש עד המאה ה-18
אין

ז'וק הייאם, קיצור תולדות המלחמות, "המלחמה במאה ה-18"
355.009 ז'וק.קצ תשמ"ב (227671)

Hittle, The military Staff, chapter 2
355.331 HIT m (53889)

העידן הנפוליאוני והמלחמה המודרנית
הרכבי, מלחמה ואסטרטגיה, חלק ראשון, פרק ו', 6-8
שמוor מדעי-המדינה לפי הר.מל (139320)

זיוק הייאם, קיצור תולדות המלחמות, "מלחמות נפולאון", נפילת נפולאון", "פרשני נפולאון"
355.009 זוק.קצ תשמ"ב (227671)

פון פרידמן, 2500 שנות טקטיקה, הטקטיקה של המאה ה-19
אין

Hittle, The military Staff, chapter 3
355.331 HIT m (53889)

מלחמות העולם
הרכבי, מלחמה ואסטרטגיה, חלק ראשון, פרק ו', 8
שמוor מדעי-המדינה לפי הר.מל (139320)

זיוק הייאם, קיצור תולדות המלחמות, "מלחה" הראשונה", "מלחה" השנייה", "המלחמה ברוסיה"
355.009 זוק.קצ תשמ"ב (227671)

Hittle, The military Staff, chapter 5
355.331 HIT m (53889)

דייטון, מלחמת בזק, חלק שלישי
940.540943 דייט.מל תשמ"ו (53031)

אורגיל דאגלס, הטנק, פרקים: א', ט'
358.18 אור.טנ תש"ם (350607)

עידן טרור "פצצות אדם" וטרור חסר עכבות אחר
שאול, שי, השהידים, שערים 2-4
שמוor מדעי המדינה לפי שי.שהי (551576)

גנור בועז, מבודד הלוחמה בטרור, פרקים 1-2
E355.425(A) גנו.מב תשס"ג (573191)

הרכבי, מלחמה ואסטרטגיה, חלק ראשון, פרק י'
שמוor מדעי-המדינה לפי הר.מל (139320)

ליאונרד אשלי, על המלחמה, פרק 9
שמוor מדעי-המדינה לפי קלא.על (83061)

Clauswitz, On War, Book 6, Chapter 26
(131168) CLA שמוor מדעי המדינה לפי

ספרות עזר בסיסית בתחום
בישליין, קולונל ג'. ר. (1954) מנהל צבאי והגנה לאומית, מערכות, ת"א.
אין

בן ישראל, יצחק (1989). דיאלוגים על מדע ומודיעין, מערכות, ת"א.
שמוor מדעי המדינה לפי בן-ישר.די (112060)

- בן פורת, יואל (1991). נעילה, עידנים, ת"א.
E990.24 בן-פור. נע תשנ"ב (168518)
- ברודי, ברנארד (1980). מלחמה ופוליטיקה, מערכות, ת"א.
שמור מדעי-המדינה לפי ברו.מל (127094)
- בר יוסף אורי (2001). הצופה שנרדם, זמורה-ביתן, ת"א.
E990.24 בר-יוס. צו תשס"א (502924)
- ברודי, ב' ופי' (1966). מרבחה הקשת ועד פצצת המימן, מערכות, ת"א.
אין
- בריגיס, ג'ון, פיט פ. דייויד (2003). חוכמת הכאוס, עם עובד, ת"א.
בספריה לפילוסופיה 158.1 ברי. חכ תשס"א ובספריה לפיסיקה 16 ברי. חכ תשס"א (483662)
- ברן, א' (1958). אמנות המלחמה, מערכות, ת"א.
אין
- גבריאל, ריצ'רד (1981). משבר בפקוד, משהב"ט ההוצאה לאור, ת"א.
355.330973 גבר. מש תשמ"א (251444)
- גנור, בועז (2003). מבוד הלחימה בטרור, המכון הבינלאומי למדיניות נגד טרור, הרצליה
E355.425(A) גנו. מב תשס"ג (573191)
- גת, עזר (2000). מקורות המחשבה הצבאית המודרנית, משהב"ט ההוצאה לאור, ת"א.
355.01 גת. מקו תש"ס (450990)
- האוורד, מייקל (1985). המלחמה בתולדות אירופה, מערכות, ת"א.
שמור מדעי-המדינה לפי הו.מל (30487)
- הכט, עידו (1999). ההבקעה המערכתית: בחשיבה הגרמנית, מערכות, ת"א.
בספריה להיסטוריה 355.00943 הכט. הב תשנ"ט (415579)
- הנטינגטון, סמואל, "התנגשות הציביליזציות", תכלת, 9 אביב 2000.
כתב עת באולם 4 וגם תדפיס 4415 (255841) (כולל מקור באנגלית)
- הראל, עמוס, יששכרוב אבי (2005). המלחמה השביעית, ידיעות אחרונות, ת"א.
שמור מדעי המדינה לפי הרא.מל (1095822)
- הרכבי, יהושפט (1990). מלחמה ואסטרטגיה, מערכות, ת"א.
שמור מדעי-המדינה לפי הר.מל (139320)
- וואלך, יהודה (1977). תורות צבאיות, מערכות, ת"א.
שמור מדעי-המדינה לפי ולך.תו (82699)
- וינשל, ת' די' (1975). ארגון וניהול בישראל, מסדה, גבעתיים.
שמור מדעי-המדינה לפי וינ.אר (134249)
- וסטמורלנד, וויליאם (1979). חייל מדווח, מערכות, ת"א.
959.7043 וסט. חי תשל"ט (308370)
- ז'וק, דיויד ורובין הייאם (1981). קיצור תולדות המלחמות. מערכות, ת"א.
355.009 זוק.קצ תשמ"ב (227671)
- כהן, א. אליוט (2003). הפיקוד העליון – אנשי צבא או מדינאים – מי ינהיג במלחמה?, מטר, ת"א.
322.5 כהן.פק תשס"ג (1069024)

- לאונרד, רוג'ר אשלי (1977). על המלחמה. מדריך קצר לקלאוביץ, מערכות, ת"א.
שמור מדעי-המדינה לפי קלא.על (83061)
- לוטווק, אדוארד (2002). אסטרטגיה של מלחמה ושלוש, מערכות, ת"א.
שמור מדעי המדינה לפי לוט.אס (529768)
- לידל הארט, ב"ה (1956). אסטרטגיה של גישה עקיפה, מערכות, ת"א.
שמור מדעי-המדינה לפי ליד.אס (21899)
- לידל הארט, ב"ה (1985). מדוע איננו לומדים מן ההסטוריה, מערכות, ת"א.
901 ליד.מד תשמ"ה (35036)
- לידל הארט, ב"ה (1989). מחשבות על המלחמה, מערכות, ת"א.
אין
- מיזל, מתי (2001). המערכה על הגולן: יוני 1967, משהב"ט, ת"א.
E990.21 מיז.מע תשס"א (489681)
- מקיאבלי, נ' (1964). על אמנות המלחמה, מערכות, ת"א.
בספריה לפילוסופיה 355.02 מקי.על תשכ"ה שמורים (580144)
- סמואל, יצחק (1990). ארגונים-מאפיינים, מבנים, תהליכים, הוצאת הספרים של אוניברסיטת חיפה.
שמור סוציולוגיה לפי סמו.אר (132896)
- סן-טסו (1988). חכמת המלחמה, מערכות, ת"א.
בספריה המרכזית (מדף פתוח) 355.001 סן-צו.חכ תש"י (580142)
- סימפקין, ריצ'רד (1999). מרוץ אל העתיד, מערכות, ת"א.
355.02 סימ.מר תשנ"ט (422634)
- עמית, מאיר (1999). ראש בראש, הד הרצי, ת"א.
E327.12 עמי.רא תשנ"ט (427415)
- פעיל, מאיר, (2003). המפקד, משהב"ט-הוצאה לאור, ת"א
שמור מדעי המדינה לפי פעי.מפ (559820)
- קון, תומס (1977). המבנה של מהפכות מדעיות, מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור בע"ם, ת"א.
שמור מדעי-המדינה לפי קון.מב (138199)
- קיגן, ג'ון (1981). פני הקרב, מערכות, ת"א.
שמור מדעי-המדינה לפי קיג.פנ (134295)
- קלאוזביץ, קארל פון- (1950). עקרונות המלחמה, מערכות, ת"א.
355 קלא.עק תש"י (365389)
- קם, אפרים, (1990). מתקפת פתע, המכון למחקרים אסטרטגיים, ת"א.
שמור מדעי-המדינה לפי קם.מתק (130051)
- שי (שורץ), חנן (1994). הפיקוד והשליטה בארגון הצבאי המודרני, המכללה לפו"ם, צה"ל.
אין
- שי, שאול (2003). השהידים – האסלאם ופיגועי ההתאבדות, המרכז הבינתחומי הרצליה, הרצליה
שמור מדעי המדינה לפי שי.שהי (551576)

Alger, J. J. (1992). The Quest for Victory, Greenwood, Westport.

אין

Bellamy, Christopher (1990). The Evolution of Modern Land Warfare, Routledge, London.
355.0209 BEL e (201964)

Berkowitz, Bruce (2004). The new face of war, Hoover Institute, USA.
אין

Bond Brian (1984). War and Society in Europe, 1870-1970, Fontana, London.
940.28 BON w (29810)

Chenny, Richard (1992). Conduct of the Persian Gulf War, Department of Defence, Washington D.C..
956.7043 CON 1992 (514913)

Clauzewitz, (1976). On War, (ed. and trans. by Howard M.) Princeton University Press, Princeton,
(131168)CLA שמור מדעי המדינה לפי

N. J.. Cohen, Eliot & John Gooch (1991). Military Misfortunes, Vintage Books, New York.
355.480904 COH m (142178)

Delbruck, Hans (1990). The Dawn of Modern Warfare, University of Nebraska Press, Lincoln and London.
355.009 DEL d (514916)

Dupuy, Trevor N. (1977). A genius for war : The German Army and the General Staff: 1870-1945, London.
355.30943 DUP g (36716)

Dupuy, Trevor N. (1980). The Evolution of Weapons and Warfare, Janes.
355.02 DUP e (36623)

Earle, E. M. (1973). Makers of Modern Strategy, Princeton University Press, Princeton.
355.02 MAK 1966 (453569)

Falls, Cyril, (1961). The Art of War from the Age of Napoleon to the Present Day, Oxford University Press, London.
אין

Foertsch, Hermann, (1940). The Art of Modern Warfare, Oskar Piest, New York.
אין

Fuller, John F. C., (1932). Generalship: Its Diseases and their Cure, Faber, London.
אין

Fuller, John F. C. (1961). The Conduct of War: 1918-1961, London.
355.009 FUL c (215970) בספרייה המרכזית (מדף פתוח)

Gat, Azar (1989). The Origins of Military Thought, Clarendon Press, Oxford.
355.0201 GAT o (127063)

Gregory, Kathleen L., (1983). " Native-View Paradigms: Multiple Cultures and Culture Conflicts in Organizations " Administrative Science Quarterly, Vol. 28(3), pp. 359-377
כתב עת באולם 6

Goerlitz, Walter (1954). History of the German General staff, Praeger, New York.
אין

Guderian, Heinz, (1990). Panzer Leader, BPC Hazell Books, U.K.
940.5343 GUD (329512)

Hittle, J. D. (1961). The Military Staff, The Stockpole Co.w Harrisburg, Pennsylvania.
355.331 HIT m (53889)

Jomini, A. H. (1947). Jomini and his Summary of the Art of War, Stockpole, Harrisburg.
אין

Jones, A. (1987). The art of War in the Western World, University of Illinois Press, Urbana and Chicago.
אין

Leonard, Robert (1991). The Art of Maneuver, Presidio Press, California.
אין

Macgregor, A. Douglas (1997). Breaking the Phalanx, Praeger Publishers, London
אין

Marshall, S. L. A., General (1947). Men Against Fire, U.S.A.
אין

Miller, James, (1978). Living Systems, McGraw, New York.
אין

Mintzberg, Henry, (1979). The Structuring of Organizations, Englewood Cliffs, New Jersey.
658.402 MIN (32527) בספריה לכלכלה

Montrose, Lynn (1944). War Through the Ages, Harper, New York.
אין

Paret, Peter, (1986). Makers of Modern Strategy, Princeton.
355.02 MAK (98277)

Rosnsky, Herbert, (1940). The German Army, London.
אין

Simon, Herbert, (1957). Administrative Behaviour, Macmillan, New York.
(96907) SIM שמור מדעי המדינה לפי

Simpkin, Richard E., (1984). Deep Battle, Brassy's Defence Publishers, London.
אין

Simpkin, Richard E., (1990). Race to the Swift, Future Warfare Series, London.
אין

Strachan, Hwe, (1983). European Armies and the Conduct of War, George Allen & Unwin, London.

355.02094 STR (32466)

Van Creveld, Martin, (1983). Fighting Power, New York.

355.0209 VAN-Cre (23081)

Van Creveld, Martin (1985). Command in War, Harvard University Press, London.

(32407) CRE -VAN שמוך מדעי המדינה לפי

Van Creveld, Martin (1990). The Training of Officers, London.

335.3307 VAN-CRE (219807)

Van Creveld, Martin (1990). The transformation of war, London

355.020904 VAN-CRE (514961)

Wilkinson, Spenser (1895). The Brain of an Army, Westminster.

אין

Wohlstetter, Roberta, (1982). Pearl Harbour-Warning and Decision, Stanford, California.

940.5426 WHO (482846) בספרייה להיסטוריה

Woodward, Bob, (1991). The Commanders, Simon & Schuster, London.

973.977 WOO (317779)

Woodward, Bob, (2002). Bush at war, Simon & Schuster, London.

אין